

I dag

FISKIMARKIÐ til viðgerðar av nýggjum

Undir viðgerðini av úttanríkisstøðuni í danska Fólkatínginginum varð fiskimarkið til umrøðu. Jens O. Krag, úttanríkisráðharri, segði:

Bara ein atkvøða ov lítið í Geneve, tá avgerð skuldi takast í fiskimarksmálinum. Danmark er til reiðar at viðgera málið av nýggjum.

Ein meirluti vildi hava 6 mila sjómáark, og seinast 31. oktbr. 1970 12 mila fiskimark.

Ein minniluti vildi hava 12 mila fiskimark beinanvegin.

Eingin gekk imóti, at lond, ið einans høvdu havið á at lita, høvdu rætt til

eitt rimuligt fiskimark sum eitt lið í tilveru fólksins.

Stjórnin heldur tí, at eitt rimuligt úrslit av hesi støðutakan er eitt 12 mila fiskimark við Føroyar og Grønland, og stjórnin við leggja sín politikk til rættis sambært hesi sjónarmið.

Áður er sagt frá, at Viggo Kampmann forsætisráðharri vil taka málið til viðgerðar saman við landsstýrinum, tá hann seinast í mánaðinum kemur higar á vitjunarferð.

ROSÍMURIN Viðmerkingar

VARABISPUR Í GRÖNLANDI

Um sama mundið sum menn tóku til orða fyri at gera Føroyar til bispadømi; reistu menn somu krov í Grønlandi. — Teir gingu tó skjótt frá kravinum um egnan bisp; men krevja í staðin ein varabisp.

A tí 4000 km langa strandøkinum í Grønlandi búgva 30.000 fólk. Har eru 18 prestagjöld við 23 prestum og 125 kirkjum og kapellum.

Hans Egede fekk í 1741 heitið sum bispur í Grønlandi við bústaði í Danmark. Síðan tá hava Grønlandingar einans havt 2 bispavitjanir — í 1921 og 1953.

Bodil Kock, kirkjumálaráðharri, sigur, at Grønland framvegis eigur at vera partur av Keypmannahavnar bispadømi; men Føroyingar eiga at fá eina kirkjuliga nýskipan í samlið við heimastýrið.

eyðgj

Á Olavsøku 1928 var norsk ferðamannavitjan í Havn. Myndugleikarnir noktaðu, at flaggad var við norskum flaggi á Tinganesi. Um hetta sigur »Føroya Social-Demokrat«:

»... Javnaðarmenn á Føroya lottingi í ár mæla tí til, at lotgarettin av 1854 má ruddast burtur skjótast møgult. Hon forðar fyri tí, sum javnaðarmenn um allan heimin strevast fyri: »Frið og semju millum tjóðirnar.«

veitst tú

AT undir einum vanligum fótballsdysti rennur dómarnir meira enn nakar av spælarunum — umleið 15 km, meðan hinir spælararnir í meðal renna 8 km hvor.

AT tað undir einum fótballsdysti verður skotið eftir boltinum hvørt 10. sekund.

AT í 1946 vóru bara 20.000 fjarsýntól í Bretlandi — nú eru 10.000.000.

AT blóðini hjá donsku fakfeløgum koma út í 10 milj. eintøkum árliga. — Hetta kostar feløgum 3-4 milj. kr. um árið.

AT tað tekur 7½ dag at koyra eystur gjøgnum alt Sovjetsamveldið, men bara 16 tímar at flýga.

AT í fjór vóru 190.000 sjúklingar og 400.000 kg av medisíni flutt loftvegin í Sovjetsamveldinum.

AT Russar siga Ameríkumenn hava flógið 113 ferðir inn yvir russiskt land-øki í tjóðarskeiðinum 1953-56.

adrir SIGA:

SOGAN DØMDI. Tá fólkafløkkurin fór uppi landsstýri saman við sambandinum, skrivaði Dagblaðið:

... Førir hetta til úrslit, ið fólkið kann ásanna eru góð, tá er tað gott, annars er tað skeivt, vit vita tað báðir partar. — Lat soguna doma.»

og fólkið dømi — annan partin ið hvussu er — fólkafløkkinn.

PRÁT. Telefonin er hent, men rættuliga einki kostar hon ikki í nýtslu. Hvussu nógv telefonir eru í Føroyum, og hvussu nógv samtalar, ið fara fram á hvørjum ári, hava vit ikki við hondina; men í »Statistisk árbók« er sagt, at í Danmark vóru í 1956 206 telefonir uppá hvørjar 1000 íbúgv, og at hvør íbúgv tósaði 276 samtalar. Í Noreg eru telefonirnar 158 uppá hvørjar 1000 íbúgv og samtalar 154, meðan tað í Indonésia einans eru 0,9 telefonir uppá hvørjar 1000 íbúgv.

TAÐ ER VERULEIKI:

AT við formanninum P. M. Dam kravdi Føroya lærarafelag í 1928, at aftaná 1. jan. 1929 skuldi eingin lærari við fólkafløkkum setast, uttan hann hevði prógv í føroyskum. Sjálfstýrisfløkkurin segði, at lógin fyrst skuldi koma í gildi frá 1931 at rokna.

VALDIMARSDAGUR, 15. juni, er almennur flaggdagur. Dagurin hevur síðan 1912 verið tjóðskaparligur hátíðardagur hjá Donum til minnis um sigur Valdimars I. og Absalons yvir Arkona í 1169 og sigur Valdimars II. við Reval í 1219.

20 ÁR FARIN

NÝGGJ RETTARSKIPAN. 17. juni 1940 varð kunngjörd fyribils rettarskipan, aftaná at tað ikki longur var gjørligt at skjóta sakarmál undir hægri rætt í Danmark. Við henda hægstarætt vóru fram til 31. aug. 1945 dóm 133 sakarmál.

14. JUNI 1940 verður kunngjörd stovnanin av Tryggingarsambandinum Føroyar eftir uppskoti frá Javnaðarflokkinum.

ÚTHEIMURIN: 14. juni herseta týskararnir Paris og havnabýin Le Havre.

16. juni leggur franska stjórnin frá sær. Petain, marskallur, skipar nýggja stjórn.

BISPURIN. Hvat kostar hann? Donsku bisparnir eru 9 í tali. Til samans eru útreiðslurnar til teir 622.000 kr. Hetta verður 69.112 kr. til hvønn, um teir býta javnt.

NJÓSNING. Tá næstfr. í eysturtýsku njósnaradeildini Dombrovski í fjór flýddi til Vesturtýskalands, segði hann, at Russar høvdu 60.000 njósnarar í vestur-europeisku londunum.

»Fyr- og Vagerræsenete í Danmark, sum 8. juni hevði 400 ára føðingardag, hevur

sum kunnugt tikið við rakstrinum av Loran-støðini á Eiði, ið er hin størsta og mest nútímans í danska ríkinum. — Skip og flogfórnir kunnu 1500 sjómil burturi siga hvar tey eru stódd og við vissu um, at skeivleikin ikki er meira enn frá 30-200 m.

KROPPSLIG REVSING varð avtíkin í Onglandi í 1948. Nú boðar Butler, innanríkisráðharri, frá, at hann hevur í hyggju at seta hesa revsing (piskaslog) aftur í gildi.

3. MAÐURIN. Ameríkanski javnaðarflokkurin boðar frá, at hann vil stilla upp til forsetavalið í heyst. Við valið í 1956 fekk flokkurin bara 2126 atkvøður av 62.027.040, so líkindini eru ikki tey bestu.

MEIRA UM TIMAN. Við stytting av arbeiðstíðini, ið fór fram í Danmark í fjór, finga faklærdir arbeiðarar 35. ófaklærdir 19 og kvinnurnar 15 oyru meir um timan.

Útflutningurin hjá USA minkar støðugt ár undan ári.

	milliárdir dollars
1957	20,8
1958	17,8
1959	17,5

Undirskotið á gjaldjavnváginum var í 1959 3,7 milliárdir dollars, árið fyri 3,4.

FORSETIN NASSER hevur nationaliserað øll tey størstu blóðini í Egyptalandi — 13 í alt. Tey eru nú øll á hondum politiska flokki Nassers — Hin tjóðskaparliga sangongan.

KANNIBALAR — 16 í tali — vóru um mánaðarskið domdir til deyða á oygni Ný Guinea, har teir høvdu dripið og etið 3 hvítar menn og flutt burtur 8 hvítar kvinnur.

2. HEIMSBARDAGI endaði 2. maí í ár, tá ein 39 ára gamal japanskur hermaður aftan á stuttan bargada yvirgav seg á oygni Guam í Havinum Kyrra. Hann segði: »Tað kann væl vera, at Ameríkumenn hava tikið Guam, men Japan hava teir ikki sligið.«

Ikki minni enn 2 av kongum heimsins eru tonalistarmenn. Friðrikur IX. er vanur at stjórna kgl. orkestrinum. Eisini kongur í Thailandi, hin ungi Bhumhol A-pulyadej, er vanur at handfara stjórnarstavin í heimlandi sínum.

23 LISTARFÓLK í Madrid hava havt framsýning av málningum, ið gjordir eru á tann hátt, listarfólkini hava smurt málning upp á lóft og síðani berfótt skeint hetta útum. Dýrast málningurin fór fyri 2500 kr.

KHRUSCHEV: Vegurin til heljar er steinsettur við góðum ætlanum. Er tað rætt, vil Eisenhower fara beinleiðis til heljar.

Ert tú kaldur, vil te heita teg. Ert tú heitur, vil te kóla teg. Ert tú í ringum lag, vil te ugga teg. Ert tú í óðini, vil te stilla teg. (W. E. Gladstone)

Tá ein hugsar seg um, kemur ein væl til tað úrslit, at tað má vera betri at hava system í orskapinum enn orskap í systeminum.

— Ja, og fyri útta tykkum koma tey hjá Hanusi, tey hjá Peri og tey hjá Jógvani ... og so Ludvík tann fjúrtandi.

— Ludvík tann fjúrtandi, hvør er tað? — Ja, tað er farbroður min. Vit plaga at bjóða honum við, tá vit annars eru bara 13 til borðs.

Ein kvinna kann vera sera vøkur uppá ein máta; men hon kann hugtaka upp á hundrað tusind mátar.

— Tú, hví vendir tú páleggð niður eftir, tá tú bitur í breyðflísina?

— Tí eg haldi tað vera skeivt, at yvir muðurin skal altíð fáa tað besta.

Pápin: Petur, hvussu kundi tú finna uppá at svara systir tinni so illa aftur, tá hon pent bað teg flyta teg?

Petur: Tí hon stóð og klipti meg í lærið, meðan hon segði tað.

Heldur tú ikki Sosialin

So bílegg hann hjá postveikinum!

Tórshavnar handilsskúli

Nýtt skúlaár byrjar mánadagin hin 5. september kl. 7.

Teir næmingar, ið ætla sær á skúlan, mega siga frá aðrenn hin 15. juni.

Fyri at koma á skúlan má næmingurin hava fylt 15 ár.

Tórshavn, hin 2. juni 1960.

S. v.

H. Baerensen
telefon 2188.